

Når Pia Kjærsgaard spørger om det danske folk er ved at blive udskliftet bruger hun højreekstremisternes yndlingsudtryk

Påstanden om en 'befolkningsudskiftning' er klassisk racisme i en ny form, siger europæiske forskere, der frygter en normalisering af begrebet. Dansk Folkeparti taler om en 'demografisk krise' i Europa.

JESPER THOBO-CARLSEN

Da Pia Kjærsgaard ville beklage sig over, at muslimske trossamfund i valgkampen havde opfordret moskégængere til at stemme på de røde partier, stillede hun en række usædvanlige spørgsmål.

»Hvad sker der? En udskiftning af det danske folk? Og kommunalvalg? Gudfaderbevares. Hvis det stadig er tilladt at sige sådan«, skrev Folkepartiets tidligere formand på Twitter i sidste uge.

I sit andet spørgsmål bruger Pia Kjærsgaard et udtryk, der er udbredt på det yderste højre i store dele af den vestlige verden. Ideen, at 'folket' er ved at blive 'udskiftet'.

Pia Kjærsgaard er ikke den eneste etablerede politiker i Vesten, der for nylig har brugt det udtryk. I Østrig mødte det skarpe kritik, da formanden for det højrenationale Frihedsparti, Heinz-Christian Strache, i april erklærede »kamp mod befolkningsudskiftningen« med et udtryk, som ellers kendes fra Østrigs højreekstrem bevægelse Identitäre Bewegung.

»Vi vil ikke gøres til mindretal i vores egen hjemstavn«, skrev Heinz-Christian Strache i avisen Kronen Zeitung.

Dengang var han stadig vicekansler. Siden røg han ud, da han blev filmet med skjult kamera, mens han tilbød at bestikke, hvad han tilsyneladende troede var en rig russer, med offentlige kontrakter.

Begrebet befolkningsudskiftning er en politisk kode, forklarer Rainer Bauböck, der forsker ved Georg-August-Universität Göttingen og leder en kommission om migration og integrationsstudier ved Østrigs videnskabelige akademi.

Hvor man demografisk med begrebet befolkning henviser til de mennesker, der på et givent tidspunkt bor i et geografisk område, hvilket er en gruppe under konstant udskiftning, laver Strache en 'fanta-

sikonstruktion' om et permanent kristent hvidt folk, siger han.

»Vi ved, hvor dette begreb kommer fra. Det blev brugt af nazisterne, som kaldte det 'Umvolkung', altså befolkningsudskiftning, og det betød udskiftningen af et etnisk folk med et andet etnisk folk«, siger Rainer Bauböck.

Forestillingen om en etnisk trussel mod Europa har ifølge forskere en lang historie. Nazisterne dæmoniserede især jøder. I efterkrigstidens Østrig verserede i højrenationale kredse myter om, at de allierede magter sendte sorte og 'mongoler' til Europa for at erstatte befolkningen, skriver avisen Der Standard. I dag er det ofte, men ikke altid, muslimer.

Det franske forbillede

Ideen fik ny energi i 2012 af den franske filosof og forfatter Renaud Camus, der i bogen 'Den store udskiftning' argumenterer for, at Vesten bliver omvendt koloniseret af sorte og brune immigranter, der ifølge ham ikke kan og vil assimileres, og som i varierende grad etnisk og civilisationsrisk vil erstatte de indfødte europæere. Hans udtryk har siden bredt sig blandt hvide etnonationalister verden over.

I august 2017 i byen Charlottesville i USA marcherede nynazister på åben gade, mens de råbte »you will not replace us« og »jews will not replace us« (I skal ikke erstatte os, og jøder skal ikke erstatte os).

I marts i år blev begrebet brugt til at retfærdiggøre et blodigt terrorangreb i New Zealand, da en hvid nationalist skød og dræbte 50 mennesker i 2 moskeer i byen Christchurch. Han efterlod et 74 sider langt 'manifest' med titlen 'Den store udskiftning', som havde henvisninger til Camus' bog.

Det er en ny version af en gammel idé, vurderer den britiske forsker Arun Kundnani ved New York University, der er forfatter til bogen 'The Muslims Are Coming!' – på dansk 'Muslimerne kommer'.

»Racisme tager mange former, og i den her teori er det et demografisk argument: Vi skal sørge for, at der er flere af os end af dem, for deres mål er at erstatte os«, siger Arun Kundnani.

Samtidig er der kommet et nyt lag oveni, siger han.

»I den yderligtgående højreorienterede hvid nationalisme-variant har de tilføjet konspirationsteorien om, at der er en skjult elite, der i hemmelighed prøver at reducere antallet af hvide mennesker. Implicit eller eksplicit er den skjulte elite ofte jødisk«, siger Arun Kundnani.

Farlige strømninger

Den ungarske ministerpræsident Viktor Orban påstår uden dokumentation, at

den liberale jødiske investor og filantrop George Soros står bag indvandringen til Europa. I en offentlig tale i april i år sagde Orban, at det dengang forestående europaparlamentsvalg skulle handle om, hvorvidt Europa stadig skal »tilhøre europæere eller overgives til masserne af folk fra andre kulturer og andre civilisationer – det, som franskmændene har kaldt befolkningsudskiftning«.

Den kombination er farlig, advarer Rainer Bauböck.

»De to strømninger fører til en virkelig farlig ideologi, der blev samlet op af Christchurch-terroristen i hans manifest, som kommer fra det yderste højre i Europa, og nu bliver spredt gennem de her diskurser. Jeg ser en virkelig fare, hvis det her bliver en mainstreamdebat«, siger han.

Med begrebet følger ifølge Arun Kundnani tit sexisme og antifeminisme. Demografi bliver et spørgsmål om fertilitet og kvinders rolle i samfundet, siger han.

»Når det frames med henblik på muslimer i Europa, er der ofte med en subtekst, at 'fordi hvide kvinder er mere frigjorte end muslimske eller arabiske kvinder, er vi i en svagere position til at sikre, at vi har børn nok som hvide mænd'. Udskiftningsteorien er iboende racistisk og sexistisk. Den kombinerer de to ved at fokusere på antallet af personer, der fødes af en bestemt race«, siger han.

Kamp om fødselsraterne

I centrum står den demografiske sammensætning af vestlige samfund, der åbenlyst er under forandring mange steder.

I USA er den oprindelige befolkning for længe marginaliseret, mens andelen af hvide af europæisk herkomst ventes at

falde til under 50 procent af befolkningen i 2044, i det omfang folks etnicitet kan opsummeres i ét ord. Mange amerikaneres etnicitet er en blanding.

I Østrig er andelen af mennesker, hvis forældre begge blev født i udlandet, steget fra 17,4 til 23,3 procent

de seneste 10 år, skriver tv-stationen ARD i et faktatjek. Langt de fleste indvandrere er født i Tyskland. Der er 300.000 mennesker af knap 9 millioner i Østrig, der er født i Afrika eller Asien, skriver avisen.

I Europa generelt – og i Danmark – er cirka 5 procent af befolkningen muslimer. Uden yderligere indvandring vil den andel vokse til 7,4 procent i Europa i 2050,

vurderede amerikanske Pew Research Center i 2017. Hvis der bliver 'høj' indvandring, hvilket der ikke er politisk stemning for, vil det blive 14 procent i stedet. I Danmark vil det med høj indvandring være 16 procent. Et middelscenario vil ligge et sted midt imellem.

Der er store geografiske forskelle i Europa, og nogle steder giver forandringerne store udfordringer. Påstanden om befolkningsudskiftning trives dog også i lande med meget få muslimer, f.eks. Ungarn. I New Zealand udgør muslimer omkring 1 procent af befolkningen.

Ifølge Rainer Bauböck bruger de, der taler om befolkningsudskiftning, demografiske forudsigelser om forhøjede fødselsrater blandt indvandrere langt ud fremtiden, »som de fleste demografer vil betragte som latterlige«.

Historien viser tværtimod, at alle indvandrere og deres værdier over tid assimileres i værtssamfundet, siger han. Det gælder også fødselsrater og også traditionelle former for religion som for eksempel islam, siger han, men tilføjer »medmindre minoriteter bliver segregeret og diskrimineret imod«.

»Vores naboer skiftes ud«

Eyvind Vesselbo var folketingsmedlem for Venstre frem til 2015, men blev oprindelig landskendt, da han i 1990 lavede befolkningsprognoser for indvandrerne i Ishøj Kommune.

Dengang blev han skældt ud af dem på venstrefløj, der ifølge Vesselbo ikke ville se virkeligheden i øjnene. I dag kritiserer han Pia Kjærsgaard og andre på højrefløj for at overdramatisere virkeligheden.

»At snakke om befolkningsudskiftning er fuldstændig fordrejet og manipuleret. Vi er altså lidt under 6 millioner mennesker i Danmark, og de mennesker, der er kommet til fra de lande, man mener, er jo 5-6 procent. Hvis det er muslimer, man taler om, så er det jo lidt over 300.000. Det er absurd at sige, at der her er tale om en befolkningsudskiftning«, siger Eyvind Vesselbo.

I Danmark har ekstremisten Rasmus Paludan ifølge DR påstået, at danskerne inden for ganske få årtier er en minoritet i Danmark, hvilket ikke er ved at ske.

Dansk Folkepartis nylagte medlem af EU-Parlamentet, Peter Kofod, siger til partibladet tidoverblik.dk, at Europa står over for »den demografiske krise«.

Efter bølger af flygtninge sørger »høje fødselsstal og familiesammenføringer for store forandringer i Vesteuropa og »med nye naboer kommer nye, uønskede værdier«, står der i artiklen fra denne uge.

»Vores naboer skiftes ud som aldrig før«, udtaler Peter Kofod.

Pia Kjærsgaard svarer ikke entydigt på, om hun påstår, der er en befolkningsudskiftning i gang.

»Der er jo ikke tvivl om, at der er langt flere med muslimsk baggrund, end der har været før, og det hele afhænger af, hvad vil politikerne? Vil man stoppe, vil man begrænse, eller vil man fortsætte?«, siger hun.

Cirka 5 procent af den danske befolkning er muslimer.

»Det fortsætter jo«, siger hun og nævner netop Pews prognoser.

Procentdelen vil vokse i fremtiden, men det betyder jo ikke, at de vil erstatte befolkningen. De er jo en del af befolkningen.

»Nå ja, men en del af befolkningen, som vil have ganske anderledes normer og regler og traditioner – ser det meget ud til – end dem, vi kender i den danske befolkning«, siger Pia Kjærsgaard, der afviser enhver snak om racisme:

»Det er jo ikke et problem, om du er brun eller sort eller hvid. Det er jo ikke det, det handler om. Det handler jo om, hvorvidt vi bliver udskiftet på en måde, så vi ikke længere kan kende det danske samfund, så vores traditioner og værdier bliver trådt under fode?«.

Et røgslør for racisme

Den franske filosof Renaud Camus har sagt, at han ikke taler om den hvide race som 'overlegen' og er lige så ked af ødelæggelsen af afrikanske kulturer.

Det er et røgslør, der går tilbage til anden halvdel af det 20. århundrede, hvor den biologiske racisme var blevet miskrediteret i Europa og genopfandt sig selv, mener Arun Kundnani. Ideen om befolkningsudskiftning er baseret på den forudsigelse, at racer ikke kan eksistere sammen i samme område, hvilket er et andet ord for racisme, siger han.

»De lader, som om det handler om religion. Vi ved, det handler om race og ikke om en intellektuel debat om religion, fordi, hvis man som Danmark har 5-10 procent muslimske borgere, og de måske har lidt anderledes synspunkter om bestemte emner, så løser man det i den demokratiske proces. Hvad man ikke kan sige er, at I som muslimske borgere har mindre ret til overhovedet at være her end nogen andre. Det øjeblik du siger det, deltager du faktisk ikke længere i den demokratiske debat«, siger den britiske forfatter.

jesper.thobo-carlson@pol.dk

Hvad sker der? En udskiftning af det danske folk?

Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti